

Donald Trump er blevet langt farligere som præsident i sin 2. periode end det, som Francis Fukuyama advarede os om i 2024

Af Preben Melander

A. Trumps ledersyn vil skade den etiske og sociale udvikling i Verdenssamfundet og vil være ødelæggende for en række vigtige og grundlæggende samfunds-værdier.

Trump's kamp mod demokratiet og dets betydning for samfundets stabile sammenhængskraft og retssamfundets etablerede institutioner er nedbrydende for verdens økonomiske og politiske udvikling. Hans brug af magt og fortsatte angreb på samfundets menneskelige værdier bygger på grove gangstermetoder, mangel på moralsk selvkritik og bevidst politisk selvoverturering. Hans primitive og aggressive ødelæggende told- og udenrigspolitik vil skabe økonomiske problemer for hele verden med alvorlige konsekvenser for vores samhandel og politiske samarbejde. Hans egocentrerede økonomiske politik vil øge konfliktniveauet mellem verdens stater, selvom han udadtil foregiver, at han arbejder for fred og international samarbejde og fælles økonomisk vækst. Hans ekspansionistiske politik har skabt mange fjender for USA.

Trump's mange skiftende politiske dekretter og aggressive udspil har skabt stor uklarhed og modstand mod USA's rolle i Verdenssamfundet. Hans skiftende politiske værdisyn har skabt en social ustabilitet i verdensøkonomien. I det ene øjeblik støtter han Putins Rusland og bakker op om Putins kamp mod Ukraine. I næste øjeblik udråber han Putin som politisk skør og uden rationel fornuft. Denne evige usikkerhed vil være svær at fjerne de næste mange år.

Preben Melander er professor emeritus på CBS og ansvarshavende redaktør for SiS.

B. Trump vil over tid være til skade for USA som verdensmagt

Trump's første fem måneder af hans anden periode har været præget af stor strategisk og økonomisk usikkerhed, som for USA har resulteret i faldende aktiekurser, fald i dollarkursen, værditab for USA's statsobligationer, øget inflation etc. Det er gået op for de amerikanske vælgere, at Trump vil få svært ved at realisere sine store politiske og økonomiske MAGA-ambitioner om "USA's guldalder". Vælgerne kan se, at deres opsparede kapital vil miste værdi, hvorfor deres opbakning til Trump vil være general faldende. 56% af hans vælgere er medio 2025 utilfredse med Trumps håndtering af økonomien og inflationen.

Man frygter en fremtidig recession af verdensøkonomien. Det er nu ikke mere muligt for Trump at give sin forgænger Joe Biden hele skylden for de manglende økonomiske resultater. Vælgerne begynder at indse, at de er blevet ført bag lyset af Trumps særlige tategaver og hans evige løgne og overdrivelser. Prognoserne for midtvejsvalget ser ud til at blive en brat opvågning til en række alvorlige økonomiske og politiske realiteter, som vil få store verdenspolitiske konsekvenser. Det understreger behovet for at erkende, at vi i Europa ikke mere vil kunne regne med USA som vores stabile redningsplanke i fremtidens konfliktsituationer. Derfor må EU hurtigst muligt opruste til at kunne stå alene i en verden fuld af konflikter, hvor USA og Rusland vil være vore uberegnelige modspillere.

Fremover må vi satse på nye stabile politiske samarbejdspartnere både i og ude for Europa. Her er der flere relevante muligheder, men det vil også kræve storpolitisk omstillingsevne. I øjeblikket befinder vi os i stor forvirring om, hvor vi skal hen med Europa. Hvad nytter det, at Danmark i en del af 2025 har formandsposten i EU, hvis vi selv er usikre på, hvor vi skal hen i den næste tid. De danske politikere er f.eks. ikke enige om, hvem der skal være dansk statsminister i den næste valgperiode i 2027.